

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософії
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
факультету філософії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри _____
проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни

«Клінічна психологія» ПП1.2.13

що викладається в межах ОПП «Психологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 053 Психологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітня кваліфікація: бакалавр з психології

Львів 2024

Назва курсу	Клінічна психологія ПП1.2.13
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра психології, філософський факультет
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 05 – соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 053 – психологія
Викладачі курсу	Галецька Інна Іванівна, кандидат психологічних наук, професор
Контактна інформація викладачів	Inna.Haletska@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	знаменник - вівторок, 19.30-20.30, ЗУМ чисельник - середа, 19.00-20.00
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	Дисципліна «Клінічна психологія» є нормативною дисципліною з спеціальності 053 – психологія для освітньої програми бакалавр, яка викладається в 5-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) 90 годин загал, 64 аудиторні (32 л, 32 с, 26 самостійна робота)
Коротка анотація курсу	Клінічна психологія – галузь психології, що вивчає психологічні аспекти здоров'я та хвороби: психологію індивідуальних відмінностей, вплив психологічних чинників на стан здоров'я та перебіг хвороби, психологічні особливості переживання хвороби, неврозологію, біоетичні проблеми, проблеми психопрофілактики хвороб і збереження здоров'я, розробки психологічних аспектів реабілітації. Предметом клінічної психології є вивчення механізмів та закономірностей виникнення стійких дезадаптивних станів, клінічна психологія займається діагностикою, корекцією та відновленням рівноваги між індивідом та його життям, на основі знань про виникаючі дезадаптації. Знання, здобуті в результаті вивчення курсу «Клінічна психологія», дадуть можливість свідомого й більш функціонального впровадження у психологічну практику ефективних методик допомоги пацієнтам, що є основою подальшого поглиблення фахової спеціалізації психологів.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Метою курсу є сформувати КОМПЕТЕНЦІЇ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знання та розуміння: Знання про психологічні особливості психічних розладів, діагностичні принципи-альтернативи, сутність пояснювального та розуміючого підходів, психологічний діагноз, критерії психічного здоров'я, класифікацію психічних розладів МКХ-10, чинники психічних розладів, психологічні аспекти психічних розладів, психологічні аспекти соматичних розладів, психосоматичні розлади • Застосування знань та розуміння: Вміння організувати та проєктувати клініко-психологічне дослідження, підібрати адекватний задачам дослідження інструментарій, сформулювати психологічний діагноз, визначити тип ставлення до хвороби, розробити рекомендації щодо подальшого психологічного супроводу. • Формування тверджень: Вміння здійснювати психологічний аналіз психічного здоров'я, сформулювати та обґрунтувати психологічний діагноз, визначити основні рекомендації та задачі психологічного супроводу • Комунікативні навички: Вміння встановити контакт з клієнтом та провести клініко-психологічне дослідження, вміння вести клінічну бесіду. Вміння презентувати результати власних досліджень та аргументовано пропонувати зміни в комунікативних стратегіях та діях медичного персоналу. • Навички навчання: Здатність до вдосконалення професійних умінь та навичок, на основі сучасних наукових досліджень, планувати та реалізовувати їх психологічні дослідження, аналізувати можливі наслідки клініко-психологічного дослідження. <p>З метою якісного виконання головних завдань навчально-виховного процесу застосовується проблемний підхід до побудови занять та інтерактивні технології навчання.</p>
<p>Загальні та спеціальні компетенції</p>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички ефективної міжособової взаємодії. ЗК9 Здатність працювати в команді. ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку. ЗК 12. Здатність професійно спілкуватись державною мовою з широкою науковою спільнотою, фахівцями-практиками та</p>

	<p>громадськістю, грамотно вибудувати наукові тексти.</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту спільноти.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК12. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з науковою спільнотою, фахівцями-практиками та індивідуальними і груповими споживачами фахової психологічної допомоги в певній галузі наукової та/або практичної діяльності.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p>

	<p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення).</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Література основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 242 с 2. Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія і практика. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – 338 с. https://www.academia.edu/4653851 3. Галецька І.І. Основи нейропсихології. Навч. посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.- 128 с. 4. Дідковська Л. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії : навч. посіб.: [для вищ. навч. закл.] / Лариса Іванівна Дідковська; В.о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка.– Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010.– 263 с. 5. Довідник діагностичних критеріїв DSM - 5. Американська психіатрична асоціація. Л.2023 6. Клінічна психодіагностика: практикум / Редактор-упорядник проф. М.В.Миколайський.– Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. – 228 с. 7. Клінічна психологія: словник-довідник / Авт.- уклад. С. В. Діденко К.: Академвидав, 2012. – 320 с. 8. Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки [Електронний ресурс] / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напрєєнка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. — Харків, 2003. — Режим доступу: http://www.psychiatry.ua/books/criteria.

9. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка – К., 2014. – 520 с.
10. Фильц А., Педак А. На пути к созданию МКБ-10 и DSM-V: Очерки по проблеме психопатологии и нозологических систематик психических расстройств. – Сборник научных статей. – Львов: Ліга-Прес, 2012. – 392 с
11. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с.
<http://docplayer.net/77011841-Nikonenko-yu-p-nikonenko-yu-p-klinichna-psihologiya-klinichna-psihologiya-navchalniy-posibnik-navchalniy-posibnik-kiyiv-2016.html>
12. Островська К.О. Основи діагностики дітей з розладами аутистичного спектра. Навчальний посібник / К.О. Островська, Х.В. Качмарик, Л.Р. Дробіт. –2017. – Львів: Малий видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 124 с
13. Посттравматичні стресові розлади : Навчальний посібник / Під заг. ред. проф. Б. В. Михайлова. – Вид. 2-е, перероблене та доповнене. – Х. : ХМАПО, 2014. – 223 с.
14. Саржевський С. Н. Суїцидологія: навч. посіб. – 2020.
15. Селюкова Т.В. Психологічна діагностика посттравматичних стресових розладів: курс лекцій. Харків.: НУЦЗ України, 2016. 54 с.
16. Preventing suicide: a global imperative. World Health Organization. <https://iris.who.int/handle/10665/131056>

Література додаткова

17. Галецька І. Загальна характеристика структури психологічного здоров'я / І.І. Галецька // Психологічні перспективи. – Випуск 13. – Луцьк, 2009. – С. 47-54.
18. Галецька І. І. Антропологічні ракурси психологічного здоров'я // Людина в сучасному світі : в трьох книгах. Психолого-антропологічний контекст ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника). – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2012. – Книга 2. – С.187-208.
19. Галецька І. Можливості оцінювання психологічного здоров'я на основі активності в соціальних мережах / Інна Галецька // Тези звітної наукової конференції філософського факультету за 2014 рік ; відп. за випуск Л. Рижак. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – С. 102–105.
20. Галецька І. Оцінка ефективності психотерапії . //Дитяча психотерапія: теорія і практика. – Львів: Астролябіум, 2009. – 300 с. – С. 37-59. <https://www.academia.edu/4654128>
21. Галецька І. Психологічне здоров'я особистості в методологічному дискурсі / І.І. Галецька // Проблеми загальної та педагогічної психології. Зб. наук. праць І-ту психології ім.. Г. Костюка. АПН України /За ред. С. Максименка. – К., 2008. – Т. X, част. 1. – С. 84-94.

22. Галецька І. Психологічні аспекти неврозогенезу. // Вісник Львівського університету. Сер.-філософські науки.- 2000.Вип.2.-с. 314-322.
23. Кліманська М.,Галецька І. ПСИХОМЕТРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОПИТУВАЛЬНИКА ПОЗИТИВНОГО І НЕГАТИВНОГО АФЕКТУ (ОПАНА), РОЗРОБЛЕНОГО НА ОСНОВІ МЕТОДИКИ PANAS // Психологічний часопис – 2020 – Том 6 – №4 – С. 119-132.
<https://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/934>
24. Галецька І. Соціально-психологічні настанови темної тріади. Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві /Інна Галецька, Анна Кравчук /збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції (20 жовтня 2017 року) / упор. Н. М. Бамбурак. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – С. 88-91.
http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/biblioteka/nauk_konf/konf_20_10_2017.pdf
25. Кліманська М.,Галецька І. Українська адаптація короткого п'ятифакторного опитувальника особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR) Психологічний часопис – 2019 – Том 5 – №9 – С. 57-74.
<http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/674/422>
26. Галецька І., Влох І., Животовська Л. Психологічні аспекти стигми психічних розладів. //Психологічні аспекти стигматизації та реабілітації / І.Влох, І.Галецька. – Львів: Видавництво Романа Романка, 2007. – 250 с.
27. Галецька І., Кліманська Л., Кліманська М. КАРАНТИННИЙ КВІТЕНЬ В УКРАЇНІ: ДУМКИ, ПЕРЕЖИВАННЯ, ПОВЕДІНКА ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ COVID-19 / Психологічний часопис – 2020 – Том 6 – №5 – С.18-36.
<https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/958>
28. Галецька І., Маїк Г., Федоришин Л. Психологічне здоров'я та задоволеність життям осіб з хворобою Паркінсона / І. Галецька / Актуальні проблеми психології: Психологія особистості. Психологічна допомога особистості / за ред. С.Д.Максименка, М.В.Папучі – Київ, 2011. Т. 11. – Вип.4. Ч. 1.– С. 183-191.
29. Галецька І., Юрочко І. Особливості психологічного здоров'я жінок, схильних до орторексії / І.І. Галецька // Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації. – Київ. – 2011.– № 2.– С. 180-185.
30. Галецька І.І. Застосування метааналізу для оцінки психотерапевтичного впливу / І.І. Галецька / Статистичний та інтелектуальний аналіз даних у медико- гуманітарних дослідженнях (SIAD-2012): Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної INTERNET-конференції (12-23 березня 2012 р.) / ДЗ «Луганський державний медичний університет». – Луганськ : ЛДМУ, 2012. – 84 с. – С. 62-63.
31. Галецька І.І. Метамоделі мови у структуруванні та рефреймінгу індивідуального досвіду / Особистість в

	<p>екстремальних умовах: збірник тез V науково-практичної конференції. – Львів: ЛДУ БЖД, 2012. – С. 44-45.</p> <p>32. Галецька І.І. Методики дослідження неврозів. //Практична психологія та соціальна робота.-1999.-№4.-С.24-25.</p> <p>33. Галецька І.І. Психологічне здоров'я як проблема національної безпеки / І.І. Галецька // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2012. – Випуск 2 (1). – С. 49-58. http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyky/nvsp/02_2012_1/12giipnb.pdf</p> <p>34. Галецька І.І. Психомалюнківі дослідження неврозу. //Практична медицина.-1999.-№5-6.-с.133-135.</p> <p>35. Гребінь Н., Перепелюк Т., Іаннікова М. ОСОБЛИВОСТІ СТИГМАТИЗАЦІЇ ОСІБ З ПСИХІЧНИМИ ПОРУШЕННЯМИ СТУДЕНТАМИ-ПСИХОЛОГАМИ //Вісник Національного університету оборони України. – 2020. – Т. 55. – №. 2. – С. 37-43.</p>
Тривалість курсу	90 год,
Обсяг курсу	90 год, з яких 64 аудиторних (32 год лекційних і 32 год практично-семінарських)
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет, завдання і міждисциплінарні зв'язки клінічної психології, історію становлення клінічної психології як галузі психологічної науки, - методологічні основи клінікопсихологічного дослідження; - володіти теоретичними знаннями про психосоматичні і соматопсихічні співвідношення, співвідношення біологічного і соціального, проблеми норми і патології, - прикладні можливості клінічної психології та її профілактичну спрямованість; - діагностичні критерії, психогенез та межових психічних розладів - соціально-психологічні та клініко-психологічні аспекти суїциду; - психосоматичні аспекти важкої соматичної патології; - психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині; - актуальні проблеми клінічної психології. <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> вирішувати диференціально-діагностичні завдання; Сформувати у себе клінічний тип мислення, розуміння єдності людського організму та особистості; оволодіти здатністю до самоаналізу та самовиховання; Володіти навичками аналізу психічних якостей особистості, діагностики та корекції відхилень у психічному розвитку; - проводити психологічне обстеження з урахуванням нозологічної і вікової специфіки, а також у зв'язку з завданнями медико-психологічної експертизи; - вибирати адекватний методичний апарат і здійснювати кількісний і

	<p>якісний аналіз результатів дослідження в зв'язку з різноманітними цілями: диференціальна діагностика, аналіз ваги стана, оцінка ефективності проведеної терапії й ін.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - користуватися основними інтерпретаційними схемами і підходами, адекватно подавати наявні дані в психодіагностичному висновку; - користуватися основними клініко-психологічними методами: психологічна бесіда, збір психологічного анамнезу, психологічний аналіз біографії <p>аналізувати психологічні та психосоматичні аспекти хвороби.</p>
Ключові слова	Клінічна психологія, клініко-психологічне дослідження, психодіагностика, психічні розлади, межові психічні розлади, психосоматичні розлади, психічне здоров'я
Формат курсу	Очний

Тема 1. Клінічна психологія: загальна характеристика галузі. Основні напрямки клінічної психології

1. Визначення клінічної психології у вітчизняній і зарубіжній науці.
2. Історія становлення клінічної психології. Персоналії.
3. Галузі та напрями клінічної психології.
4. Основні поняття: етіологія (аналіз умов виникнення), патогенез (аналіз механізмів походження і розвитку), класифікація, діагностика, епідеміологія, інтервенція (профілактика, психотерапія, реабілітація, охорона здоров'я).

Співвідношення клінічної психології та суміжних психологічних, медико-біологічних та гуманітарних дисциплін (поведінкова медицина – behavioral medicine, abnormal psychology, медична психологія, психологія здоров'я, суспільна охорона здоров'я, психіатрія).

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 242 с
2. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с. <http://docplayer.net/77011841-Nikonenko-yu-p-nikonenko-yu-p-klinichna-psihologiya-klinichna-psihologiya-navchalniy-posibnik-navchalniy-posibnik-kiyiv-2016.html>
3. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. - СПб., 2003. – 1320 с.
4. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка – К., 2014. – 520 с.

Тема 2. Клініко-психологічне дослідження

Задачі і принципи психологічного дослідження в клініці. Задачі психологічної діагностики. Принципи побудови психологічного дослідження і умови його проведення. Психологічні проблеми дослідження особистості в клініці. Задачі дослідження особистості в клініці. Психологічні труднощі при дослідженні особистості. Класифікація методів дослідження особистості. Клініко-психологічне дослідження особистості. Психологічний анамнез, його різниця від медичного. Спостереження, його особливості в клініці. Методика проведення клініко-психологічного дослідження. Переваги і недоліки клініко-психологічного методу. Психологічні тести. Надійність і валідність тестів. Проективні методики. Особливості проективних методів. Класифікація. Складність інтерпретації. Психологічний діагноз Методи дослідження , принципи вибору методів Клінічне інтерв'ю. Структура клінічного інтерв'ю. Етапи діагностичного вислуховування. Аналіз отриманих у дослідженні даних, їх інтеграція і складання психологічного висновку. Психологічний діагноз та прогноз. Рекомендації що до результатів психологічного дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика - СПб.: Питер,. 2006. — 351 с
2. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 242 с
3. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. - СПб., 2003. – 1320 с.
4. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка – К., 2014. – 520 с.

Тема 3. Методологічні проблеми клінічної психології. Поняття норми і патології в клінічній психології.

1. Проблема норми і патології. Принципи розмежування психологічних феноменів та психопатологічних симптомів: нозос-патос; невротичне-психотичне; адаптація-дезадаптація; ендогенне-психогенне. «Дефект-одужання-хроніфікація», «ремісія-рецидив-інтермиссія», «адаптація-дезадаптація», «компенсація-декомпенсація» і «позитивне-негативне». Індивідуальне і видове поняття норми. Соціо-культурна детермінація уявлень про норму. Феноменологія клінічних проявів. Критерії психічного здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 242 с
2. Галецька І.І. Психологічне здоров'я як проблема національної безпеки / І.І. Галецька // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2012. – Випуск 2 (1). – С. 49-58.
3. Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія і практика. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – 338 с. <https://www.academia.edu/4653851>
4. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с. <http://docplayer.net/77011841-Nikonenko-yu-p-nikonenko-yu-p-klinichna-psihologiya-klinichna-psihologiya-navchalniy-posibnik-navchalniy-posibnik-kiyiv-2016.html>
5. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. - СПб., 2003. – 1320 с.

Тема 4. МКХ-10: діагностичні критерії психічних та поведінкових розладів. Невротичні розлади

1. МКХ-10: діагностичні критерії психічних та поведінкових розладів.
2. Невротичні розлади.
3. Сучасна класифікація невротичних розладів
4. Невротичні розлади як соціально-економічна проблема

5. Етіологія, патогенез, епідеміологія невротичних розладів

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Психологічні аспекти неврозогенезу. // Вісник Львівського університету. Сер.- філософські науки.-2000. Вип.2.-с. 314-322.
2. Галецька І.І. Методики дослідження неврозів. //Практична психологія та соціальна робота.-1999.-№4.-С.24-25
3. МКХ-10
4. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. – СПб., 2003. – 1320 с.
5. На шляху до створення МКБ-10 та DSM-V: Нариси з проблеми психопатології та нозологічних систематик психічних розладів. (Фільц О., Педак О. – Збірник наукових статей. – Львів: Ліга-Прес, 2012. – 392 с

Тема 5. Невротичні, пов'язані зі стресом і соматоформні розлади: етіологія, патогенез, епідеміологія, діагностичні критерії, класифікація.

Співвідношення і значення усвідомлюваного і "безвідомого" при різних патологічних станах. Механізми "психологічного захисту". Співвідношення усвідомлюваних і неусвідомлюваних форм діяльності в механізмах розвитку неврозів. Особистість та міжособистісні відношення. Проблема конфліктів і критичних ситуацій. Стрес та посттравматичний синдром. Диференційна психодіагностика невротичних розладів. Психологічні механізми неврозогенезу. Методики дослідження неврозів. Особливості психологічного дослідження невротичних розладів

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Психологічні аспекти неврозогенезу. // Вісник Львівського університету. Сер.- філософські науки.-2000.Вип.2.-с. 314-322.
2. Галецька І.І. Методики дослідження неврозів. //Практична психологія та соціальна робота.-1999.-№4.-С.24-25
3. МКХ-10
4. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. – СПб., 2003. – 1320 с.

Тема 16. Посттравматичні стресові розлади

1.Історія вивчення ПТСР. .Сучасна класифікація3.Реакція на стрес та розлади адаптації. .Симптоми ПТСР. .Психодіагностика ПТСР. . Характеристика посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Умови, що сприяють виникненню ПТСР.. Фактори, що запобігають виникненню ПТСР. . Клінічні прояви ПТСР.. Фази розвитку ПТСР. Психопрофілактика та психотерапія ПТСР. Дисоціація і посттравматичний стрес. Дісоціативні феномени. Емпіричні дослідження дісоціативних феноменів.Роль дисоціації в совладанія з психічною травмою.Методи дослідження: Шкала для самооцінки ПТСР (скорочений варіант) - Self-Rating Scale for PTSD (SRS-PTSD); Міссісіпська шкала ПТСР (цивільний варіант) (Mississippi PTSD Scale);Шкала оцінки інтенсивності впливу травматичної події (Impact of Event Scale); Опитувальник депресії Бека (Beck Depression Inventory).

ЛІТЕРАТУРА

1. *Техногенні катастрофи: психологічна допомога очевидцям та постраждалим.* Асоціація практикуючих психологів у Львівській області. Наук. збірник / за ред. Г. Католик і І. Корнієнка. – Львів, 2002
2. Посттравматичні стресові розлади : Навчальний посібник / Під заг. ред.проф. Б. В. Михайлова. – Вид. 2-е, перероблене та доповнене. – Х. : ХМАПО, 2014. – 223 с.
3. Селюкова Т.В. Психологічна діагностика посттравматичних стресових розладів: курс лекцій. Харків.: НУЦЗ України, 2016. 54 с.

Тема 7. Розлади особистості Історія досліджень. Сучасна класифікація; діагностика та диференційна діагностика

Історія досліджень розладів особистості. Класифікації розладів особистості 1)

.а) Крепеліну (1904). -феноменологічний Принцип класифікації: 1)"шахраї і шахраї", 2) "вороги суспільства", 3) "псевдокверулянти". 4) "нестійкі" і т.д.; б) С. А. Суханов - чотири патологічних характеру; епілептичний, Паранояльний, істеричний, психастенічний; в)

. О. В. Кербіков, опираючись на фізіологічні механізми - гальмування і збудливі; психастенічних і астенічних; збудливих і істеричних.; г) синдромологічна

класифікація К. Шнейдера,: паранойяльне,

афективні / циклоїдний /, шизоїдні, експлозивніе / епілептоїдніе,

збудливі /,ананкастним / психастенические /, істеричні, астенічні, емоційно тупі, нестійкі.

Етіологія та патогенез розладів особистості. Ядерна психопатія

ЛІТЕРАТУРА

МКХ-10_КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ І ПСИХОТЕРАПІЇ РОЗЛАДІВ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ

Никоненко Ю.П. КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. Навчальний посібник. Навчальний посібник. Київ 2016.

МКХ-11. Розділ 06: Психічні і поведінкові розлади та порушення нейропсихічного розвитку (статистична класифікація)” Посилання: (www.umj.com.ua/uk/novyna-250661-uvaga-onovlena-versiya-shostogo-rozdilu-mkh-11-psihichni-i-povedinkovi-rozladi-ta-porushennya-nejropsihichnogo-rozvitku)

Тема 8. Специфічні розлади особистості

Сучасна класифікація розладів особистості МКХ-10. Психологічна діагностика розладів особистості. Диференційна діагностика розладів особистості. Рання діагностика розладів особистості. Профілактика розладів особистості.

Розлади особистості та їх дослідження в клінічній психології. Порушення «особистісного компонента» діяльності при основних видах психічної патології - роль змінених відносин, мотивації, самооцінки у зміні структурних і змістовних компонентів уваги, пам'яті, сприйняття, мислення.. Місце патопсихологічного експерименту та діагностичних методик в класичних патопсихологічних дослідженнях. Дослідження розлади особистості й самосвідомості. Самосвідомість і самооцінка при аномаліях особистості. Діагностичні моделі вивчення патології особистості: квазіекспериментального, проєктивні методи, опитувальники. Класифікація розладів особистості по МКХ і ДСМ. Критерії виділення рівня розлади особистості методом «структурного інтерв'ю» по О. Кернберг. Структура особистості при сімptomологічних неврозах і неврозах характеру, психозах. Поняття «прикордонної особистісної організації» за О. Кернберг, нарцисична структура особистості по Х. Кохут. Оцінка структури особистості (самоідентичності, об'єктних відносин, захисних конфігурацій, рівня тестування реальності) за проєктивним методом: критерії оцінки, основні результати.

ЛІТЕРАТУРА

МКХ-10_КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ І ПСИХОТЕРАПІЇ РОЗЛАДІВ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ

Никоненко Ю.П. КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. Навчальний посібник. Навчальний посібник. Київ 2016.

МКХ-11. Розділ 06: Психічні і поведінкові розлади та порушення нейропсихічного розвитку (статистична класифікація)” Посилання: (www.umj.com.ua/uk/novyna-250661-uvaga-onovlena-versiya-shostogo-rozdilu-mkh-11-psihichni-i-povedinkovi-rozladi-ta-porushennya-nejropsihichnogo-rozvitku)

Тема 9. Розлади психологічного розвитку

Сучасна класифікація розладів психологічного розвитку (МКХ-10)

Розлади поведінки та емоцій, які починаються в дитячому та підлітковому віці.

Специфічні розлади розвитку мовлення та мови. Специфічні розлади розвитку здібностей до навчання. Специфічні розлади розвитку рухової функції

Розлади психологічного розвитку загального характеру:и Дитячий аутизм Атиповий аутизм Синдром Ретта

Діагностика, рання діагностика . Етіологія та патогенез розладів психологічного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. ЛІТЕРАТУРА

2. МКХ-10_КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ І ПСИХОТЕРАПІЇ РОЗЛАДІВ ПСИХІКИ ТА ПОВЕДІНКИ
3. Никоненко Ю.П. КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ. Навчальний посібник. Навчальний посібник. Київ 2016.
4. МКХ-11. Розділ 06: Психічні і поведінкові розлади та порушення нейропсихічного розвитку (статистична класифікація)” Посилання: (www.umj.com.ua/uk/novyna-250661-uvaga-onovlena-versiya-shostogo-rozdilu-mkh-11-psihichni-i-povedinkovi-rozladi-ta-porushennya-nejropsihichnogo-rozvitku)
5. Островська К.О. Секвенційні програми допомоги дітям з аутизмом : [Навчальний посібник] / К. О. Островська, О. Л. Саламон, Л. І. Січкач, Ю. В. Кондратенко, Н. В. Рєзнік. –2017. – Львів: Малий видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 128 с.
6. Островська К.О. Основи діагностики дітей з розладами аутистичного спектра. Навчальний посібник / К.О. Островська, Х.В. Качмарик, Л.Р. Дробіт. –2017. – Львів: Малий видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 124 с

Тема 10. Стигма психічних розладів

1. Соціально-психологічний феномен стигми психічних розладів
 2. Стигма як вияв стереотипів та упереджень
 3. Психологічні чинники формування стигми психічних розладів.
 4. Соціально-психологічні наслідки стигми психічних розладів.
- Психологічні підходи до подолання стигматизації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І., Влох І., Животовська Л. Стигма психічних розладів: чи можливо подолати віртуальну реальність? // Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія і практика. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – С. 229-258.
2. Гофман І. (1963). *Стигма: Заметки об управленні испорченної ідентичністю*. Translated by M.S.Dobryakova Goffman E. *Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity*. N.Y.: Prentice-Hall, Chapters 1 and 2 (3-6) . - <http://www.sociology.ru/forum/og11-4-2001.html>.
3. Карлинг П. (2001). *Возвращение в сообщество: Построение систем поддержки для людей с психиатрической инвалидностью* /Пер с нем. О. Чернявской.- К.: Сфера, 442 с.
1. Насинник О. (2002). Стигма и стигматизация сегодня. *Вісник асоціації психіатрів України. №1-2*. С. 5-9.
2. Святецкий С. (2000). Стигма в психиатрии глазами клиента. *Вісник асоціації психіатрів України. №1*. С.166-171.

Тема 12. Соціально-психологічні та клініко-психологічні аспекти суїциду

І. Суїцидальна поведінка. Ставлення до самовбивства в різних культурах та релігіях.

Актуальність проблеми суїциду – тенденції, статистика.

2. Теорії суїциду: психопатологічна концепція, анатоμο-антропологічна концепція, соціологічна т-я Дюркгейма; концепція С на основі клас уявлень Павлова, сучасна концепція

3. Предиктори суїцидальної поведінки. Фактори суїцидального ризику: соціальні (соціально-демографічні та соціально-економічні, природні, біологічні, біохімічні, генетичні, індивідуальні фактори.

4.Суїцид як наслідок дезадаптації особистості в умовах переживання мікросоціального конфлікту. Види Суїциду. 5.Суїцид як життєва криза — непатологічні ситуації в суїцидології: реакція емоційного дисбалансу, песимістична ситуативна реакція, реакція негативного балансу, - реакція демобілізації, реакція опозиції , реакція дезорганізації(Амбрумова).

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Оцінка психологічного здоров'я та суїцидального ризику у підлітків на основі аналізу активності у соціальних мережах / І. Галецька // Дитинство без насилля : суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції ; за заг. ред. проф. О. Кікінежді. – Тернопіль : Вид-во «Стереарт», 2014. – С. 432–434. <http://dSPACE.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7995/1/%D0%9Daletska.pdf>
2. Дюркгейм Э. Самоубийство. Социологический этюд. - М., 1994
3. Лукас Кристофер, Сейден Генри Молчаливое горе: жизнь в тени самоубийства. Перевод с англ. - М.: "Смысл", 2000. - с 165 - 176.
4. Предотвращение самоубийств: глобальный императив Доклад В. О. З //Информационный бюллетень. – 2014. – №. 398. – С. 102.
5. Хрестоматия по суицидологии / Сост. А.Н. Моховиков. - Киев, 1996.
6. Шнейдман Е. Душа самоубийцы М.: "Смысл", 2001 г.- 320 с.

Тема 13. Психологічні аспекти превенції суїцидальної поведінки

1.Кристерії суїцидального ризику.2.Методики дослідження суїцидального ризику.

Психологічні проблеми соціального оточення.

4.Психологічні основи превенції суїцидальної поведінки. Дії, направлені на превенцію Чинники, що викликають депресію - Політика у сфері зайнятості населення, освіти, соціального благополуччя, доступності житла, попередження жорстокого відношення до дітей, турбота про дітей і підлітків, а також політика у сфері обороту алкоголю і наркотиків - Освіта широкої громадськості, направляюча роль ЗМІ - Профілактика психічних розладів (заходи з підвищення рівня психічного здоров'я) в школах (навчання навикам подолання проблем, забезпечення соціальної підтримки, обмеження або викорінювання жорстокості і залякування в підліткових колективах) - Програми психічного і психологічного здоров'я на робочих місцях - Заходи з профілактики алкоголізму і наркоманії - Заходи захисту та підтримки осіб, що страждають на невиліковні захворювання, інвалідів Депресивний розлад і інші розлади з депресивними проявами - Організація допомоги для виявлення груп підвищеного ризику або хворих - Підвищення професійного рівня лікарів в плані ранньої і точнішої діагностики, кваліфікованого лікування і подальшого спостереження Суїцидальні думки - Створення системи і набуття навиків виявлення на стадії первинної медичної допомоги - Формування рутинної і безпечної для медперсоналу системи оцінювання (виявлення) Суїцидальні плани - Де-стигматизація суїцидальності, зняття з неї табу - Вироблення і впровадження рекомендацій з якісної практики ідентифікації і підтримки людей із суїцидальними тенденціями в системі надання первинної і вторинної медичної допомоги Доступ до засобів суїциду - Контроль за засобами суїциду, обмеження їх доступності Використання засобів суїциду - Своєчасна інтервенція - Створення системи реагування і психологічної підтримки осіб, що здійснюють суїцидальні спроби Після того, що трапилося - Вивчення ситуації (проблеми), отримання позитивного досвіду для корекції превентивних заходів - Відповідальне ставлення з боку ЗМІ

ЛІТЕРАТУРА

1. Галецька І. Оцінка психологічного здоров'я та суїцидального ризику у підлітків на основі аналізу активності у соціальних мережах / І. Галецька // Дитинство без насилля : суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції ; за заг. ред. проф. О. Кікінежді. – Тернопіль : Вид-во «Стереарт», 2014. – С. 432–434. <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7995/1/%D0%9Daletska.pdf>
2. Дюркгейм Э. Самоубийство. Социологический этюд. - М., 1994
3. Лукас Кристофер, Сейден Генри Молчаливое горе: жизнь в тени самоубийства. Перевод с англ. - М.: "Смысл", 2000. - с 165 - 176.
4. Предотвращение самоубийств: глобальный императив Доклад В. О. З //Информационный бюллетень. – 2014. – №. 398. – С. 102.
5. Шнейдман Е. Душа самоубийцы М.: "Смысл", 2001 г.- 320 с.

Тема 14. Психологія життєвих ситуацій Внутрішня картина хвороби

3. Застосування ситуативного підходу в клінічній психології. Поняття ситуацій в соціальній та клінічній психології. Типологія ситуацій. Проблема критичної ситуації. Біографічні методи дослідження в клінічній психології. Методика “Психологічна автобіографія” Бурлачук, Коржової. Внутрішня картина хвороби. Концепція ВКХ Лурія. Методика дослідження ВКХ Личко. Типи ставлення до хвороби. Психологічний аналіз типів ставлення до хвороби. Вплив типу ставлення до хвороби на стан здоров'я. Ятропатогенія: чинники виникнення, проблеми профілактики. Медико-психологічні аспекти в акушерстві і гінекології. Психологічні особливості вагітної жінки. Психологічні особливості хірургічного хворого. Психологічні особливості онкологічного хворого. Психокорекція і психопрофілактика в хірургії. Інфекційні хвороби і медична психологія. Психологічні особливості інфекційного хворого. Психологічні особливості хворого туберкульозом. Медико-психологічні аспекти в педіатрії. Психологічні особливості відношень "мати-дитина". Психологічні методи діагностики дітей. Особливості психологічної корекції і психопрофілактики в педіатрії.
4. Психологічні аспекти пандемії
- 5.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурлачук, Коржова Психологічна автобіографія. М.-1998.
2. Галецька І., Кліманська Л., Кліманська М. КАРАНТИННИЙ КВІТЕНЬ В УКРАЇНІ: ДУМКИ, ПЕРЕЖИВАННЯ, ПОВЕДІНКА ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ COVID-19 / Психологічний часопис – 2020 – Том 6 – №5 – С.18-36. <https://apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/958>
3. Галецька І., Маїк Г., Федоришин Л. Психологічне здоров'я та задоволеність життям осіб з хворобою Паркінсона / І. Галецька / Актуальні проблеми психології: Психологія особистості. Психологічна допомога особистості / за ред. С.Д.Максименка, М.В.Папучі – Київ, 2011. Т. 11. – Вип.4. Ч. 1.– С. 183-191.
4. Дідковська Л.Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії : навч. посіб.: [для вищ. навч. закл.] / Лариса Іванівна Дідковська; В.о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка.– Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010.– 263 с.
5. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с. <http://docplayer.net/77011841-Nikonenko-yu-p-nikonenko-yu-p-klinichna-psihologiya-klinichna-psihologiya-navchalniy-posibnik-navchalniy-posibnik->

Тема 15. Психосоматичні розлади. Психодіагностика та психотерапія в психосоматиці

Психосоматика: поняття та предмет дослідження. Психосоматичні розлади. Психосоматичні розлади як специфічні тілесні та душевні стани.

Основні концепції психосоматичних розладів. Хвороба як конфлікт – психоаналітична концепція психосоматики. Конверсійна модель. Теорія ре- та десоматизації Шура.

Психосоматична концепція Енгель. Психосоматична концепція Мічерліх. Теорія специфічного для хвороби психодинамічного конфлікту Александер. Алекситимія та психосоматична структура.

Психофізіологічні підходи у психосоматиці. Інтегративні моделі психосоматичної патології: інтегративна модель здоров'я, хвороби та хворобливого стану Вайнер; біопсихосоціальна модель Іксюля; медична антропологія Вайцзеккера.

Епідеміологія психосоматичних розладів. Механізми психологічного захисту і психосоматичні розлади. Теорія позитивної психотерапії в психосоматичній медицині. Модель конфлікту в позитивній терапії.

1. Діагностична бесіда з хворим з психосоматичними розладами.
2. Анамнез життя як метод психосоматичної діагностики. Психологічні тести в психосоматичній практиці.
3. Позитивний підхід Пезешкіана у психосоматиці. Вісбаденський опитувальник до позитивної терапії психосоматичних розладів Пезешкіана.
4. Діагностика раціональності та антиемотивності Спілбергер. Інтерпретація шкал достовірності в психодіагностиці психосоматичних розладів. Потреба гармонії: діагностика та інтерпретація.
5. Діагностика самоефективності в психосоматиці.
6. Торонтська шкала алекситимії. Критерії діагностики поведінкового типу А.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дідковська Л. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії : навч. посіб.: [для вищ. навч. закл.] / Лариса Іванівна Дідковська; В.о. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка.– Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010.– 263 с.
2. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с. <http://docplayer.net/77011841-Nikonenko-yu-p-nikonenko-yu-p-klinichna-psihologiya-klinichna-psihologiya-navchalniy-posibnik-navchalniy-posibnik-kiyiv-2016.html>
3. Пезешкіан Н. Психосоматика и позитивная терапия. М. 2006. 423 с.

Тема 16. Психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині

1. Психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині. 2. Особливості реабілітаційних заходів залежно від причини неповносправності 3. Психологічні проблеми сім'ї неповносправної дитини. 4. Реабілітація: ситуації та їх особливості. 5. Основні принципи реабілітації 6. Реабілітація неповносправних 7. Реабілітація психічно неповносправних 8. Принципи психіатр реабілітації 9. Види діяльності спеціаліста протягом процесу психіатр Р (діагностика+планування+втручання)

ЛІТЕРАТУРА

Основна

Галецька І., Влох І., Животовська Л. Стигма психічних розладів: чи можливо подолати віртуальну реальність? // Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія і практика. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006 – С. 229-258.

	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	Іспит письмовий/тестовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін Загальна психологія, Психодіагностика, Патопсихологія, Вікова психологія, Психофізіологія
Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Підсумкова оцінка визначається як сума балів, одержаних під час Семестру (0 -50), та балів, одержаних на Іспиті (0 -50).</p> <p>Бали за роботу протягом семестру визначаються як сума балів за</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Відповіді на семінарі (усні відповіді, контрольні роботи, тести) (0-25 балів) Підсумкова оцінка за відповіді - середнє арифметичне усіх відповідей за семестр. 2) Індивідуальне завдання (0-7 балів) (про ІндЗавд напишу до 20 вересня. у зв'язку із зміною формату навчання цього семестру, робочі суботи, мушу переглянути, щоб було реалістично для виконання) 3) Робота на семінарі 0,5 бал за присутність (0-8 балів) 4) систематичність та активність роботи на семінарах– (0 - 10 бали) <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак</p>

	<p>академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p><u>Пропуски занять</u> Пропуск заняття є підставою для одержання оцінки «0» за заняття (як бал за відповідь на занятті), що враховується, під час визначення середнього арифметичного балів за відповіді. Наприклад, протягом семестру відповіді були оцінені 20, 10, 20 а також є два пропуски занять. Відповідно, середнє арифметичне визначатиметься: $(20+10+20+0+0)/5 = 10$.</p> <p>Відпрацювання пропущених занять – конспект відповідей на питання семінару обсягом 15сторінок на аркушах А4, написаний від руки. У разі вагомої причини пропусків уточнюється у кожному конкретному випадку.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічна психологія: предмет, задачі та галузь досліджень 2. Проблема норми та патології в клінічній психології. Біопсихосоціальна концепція хвороби та здоров'я. 5. Принципи розмежування психологічних феноменів та психопатологічних симптомів. 6. Діагностичні принципи-альтернативи: нозос-патос; реакція-стан-розвиток, психотичне-непсихотичне; екзогенне-ендогенне-психогенне; дефект-одужання-хроніфікація; адаптація-дезадптація; негативне-позитивне; компенсація-декомпенсація; тотальність-парціальність; типовість-атиповість; патогенне-патопластичне. 3. Критерії психічного здоров'я. 4. Психологія здоров'я як галузь психології. 5. Задачі діагностики в клінічній психології.. Методи психологічних досліджень в клінічна психології. Клінічна бесіда: види, задачі, структура, загальні правила. Психологічний діагноз. 6. Планування, організація та проведення клініко-психологічного дослідження з врахуванням нозологічної та вікової специфіки.

- Особливості психологічних досліджень та психологічного діагнозу залежно від клінічної спеціальності.
7. МКХ-10, Розділ V: розлади психіки та поведінки. Загальна характеристика, принципи класифікація, основні розділи. Розвиток і характеристики класифікації психічних розладів МКХ-10. Багатоосьова класифікація психічних розладів.
 8. Особливості організації та проведення психологічних досліджень у геронтології.
 9. Особливості організації та проведення психологічних досліджень дітей із затримкою психічного розвитку.
 10. Дослідження особистості в клінічній психології. Біографічні методи дослідження в клінічній психології та психосоматиці. Проективні методи дослідження в клінічній психології. Принципи інтерпретації результатів клініко-психологічного дослідження.
 11. Аналіз неправдивих відповідей при тестуванні та інтерпретація шкал неправдивості \ соціальної бажаності.
 12. Концепція аутопластичної картини хвороби Лурія. Внутрішня картина хвороби. Дослідження внутрішньої картини хвороби. Типи ставлення до хвороби та їх діагностика.
 13. Агравация, симуляція і дисимуляція: їх вплив на здоров'я, психологічна інтерпретація.
 14. Ятропатогенія: джерела ятропатогеній, профілактика ятропатогеній.
 15. Психологія культу хвороби.
 16. Механізми психологічного захисту.
 17. Важкі ситуації та їх вплив на психічний стан людини. Психічна опірність. Психологія екстремальних та кризових ситуацій. ПТСР
 18. Сучасні підходи до розуміння неврозу. Сучасна класифікація невротичних розладів. Психологічна та диференційна діагностика різних форм невротичних розладів. Психологічні механізми невротизації. Методики психологічної діагностики неврозу. Особливості роботи з хворими із невротичними розладами.
 19. Розлади особистості Етіологія та патогенез розладів особистості Ядерна психопатія Сучасна класифікація розладів особистості МКХ-10 Психологічна діагностика розладів особистості Диференційна діагностика розладів особистості Рання діагностика розладів особистості Профілактика розладів особистості.
 20. Девіантна поведінка. Структура та механізми девіантної поведінки.
 21. Узалежнення: форми, психол механізми виникнення. Психол теорії алкоголізму.
 22. Розлади психологічного розвитку: класифікація, форми, клінічна симптоматика, психологічна діагностика, спрямованість терапії.
 23. Поняття стресу та копіngu в клінічній психології.
 24. Психологічні аспекти соматичної патології. Психосоматичні теорії та моделі. Теорія специфічного психодинамічного конфлікту Александер. Психофізіологічні підходи у психосоматиці. Інтегративні моделі психосоматичної
 25. Анамнез як метод діагностики у психосоматичній

	<p>медицині. Алекситимія в психосоматичній структурі. Механізми психологічного захисту та психосоматичні розлади</p> <p>26. Позитивний підхід Пезешкіан у психосоматиці. Теорія позитивної психотерапії в психосоматичній медицині. Модель конфлікту в позитивній терапії.</p> <p>27. Психогенний псевдоревматизм. Психосоматичні аспекти гіпертонічної хвороби; Психосоматичні аспекти виразкової хвороби. Бронхіальна астма: психосоматичний підхід. Психогенні розлади діяльності шлунково-кишкового тракту. Психосоматичні аспекти виразкової хвороби шлунка</p> <p>28. Соціально-психологічні детермінанти серцево-судинних розладів. Критерії діагностики поведінкового типу А.</p> <p>29. Психічні та соматичні вияви депресії.</p> <p>30. Психосоматика онкопатології. Типи реакції на хворобу при онкологічній патології.</p> <p>31. Психосоматичні підходи до невиношування вагітності. Психологічні проблеми неплідної сім'ї.</p> <p>32. Психологічні проблеми спілкування з хворим. Психодинаміка стосунків Лікар-Хворий та її вплив на перебіг хвороби. Типи взаємодії Лікар-Пацієнт і Психолог-Клієнт.</p> <p>33. Поняття професійної деформації особистості в медицині. Емоційне вигорання</p> <p>34. Психологічні проблеми невиліковно хворих. Організація психологічної допомоги. Психологічні аспекти паліативної та супортивної медицини. Психологічні аспекти роботи Хоспісу. Психологічні та біоетичні проблеми евтаназії. Психологічні проблеми трансплантології.</p> <p>35. Теорії суїциду. Суїцид як життєва криза – непатологічні ситуації в суїцидології. Чинники суїцидального ризику. Психологічні аспекти профілактики суїцидального ризику. Проблеми превентивного виявлення осіб суїцидального ризику.</p> <p>36. Психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині.</p> <p>37. Психологічний ефект плацебо.</p> <p>38. Соціально-психологічний феномен стигми психічних розладів.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**Календарний план ЛЕКЦІЙ
Клінічна психологія 2024-2025**

	ТЕМА	Дата	
1	Клінічна психологія загальна характеристика галузі. Основні напрямки клінічної психології.	7	вересня
2	Клініко-психологічне дослідження. Методи дослідження в клінічній психології. Психологічний діагноз.	14	вересня
3	Поняття норми і патології в клінічній психології. Діагностичні принципи-альтернативи	21	вересня
4	МКХ-10 : діагностичні критерії психічних та поведінкових розладів. Невротичні розлади.	28	вересня

5	Невротичні розлади: етіологія, патогенез, епідеміологія, діагностичні критерії, класифікація.	28	вересня
6	Посттравматичні стресові розлади.	5	жовтня
7	Розлади особистості. Історія досліджень. Сучасна класифікація; діагностика та диференційна діагностика	12	жовтня
8	Специфічні розлади особистості.	19	жовтня
9	Розлади психологічного розвитку. Розлади поведінки та емоцій, які починаються в дитячому та підлітковому віці.	26	жовтня
10	Стигма психічних розладів	26	жовтня
	Соціально-психологічні та клініко-психологічні аспекти суїциду	2	листопада
12	Психологічні аспекти превенції суїцидальної поведінки	9	листопада
13	Психосоматичні розлади	16	листопада
14	Психологія життєвих ситуацій Внутрішня картина хвороби.	23	листопада
15	Психологічні аспекти реабілітаційного підходу в медицині	23	листопада
16	Актуальні проблеми клінічної психології	30	листопада